

KORTENBERG

3070

Gemeentebestuur Kortenberg

adres: De Walsplein 30, 3070 Kortenberg
telefoon: 02/755 22 00
fax: 02/755 22 61
e-mail: milieu@kortenberg.be
url: www.kortenberg.be

Korte landschapsbeschrijving

Regio: Groene Gordel - Dijleland
Deelgemeenten: Kortenberg, Erps-Kwerps, Everberg, Meerbeek
Oppervlakte: 34,52 km²
Oppervlakteverdeling:
– Landbouwgronden: 57,90%
– Bossen: 14,02%
– Bebouwde gronden: 26,17%
– Andere: 1,91%

De structurerende natuurlijke elementen vallen grotendeels samen met de biologisch waardevolle gebieden. De kenmerkende natuurlijke streken voor Kortenberg zijn de tuinbouwstreek (noordelijk deel) en de Brabantse leemstreek (zuidelijk).

De tuinbouwstreek is een vlak gebied (20 à 40 m hoog) en wordt gekenmerkt door een aantal brede, ondiepe valleien. Ze ligt gemiddeld 20 tot 30 m lager dan de Brabantse leemstreek. De afwatering ervan geschiedt via de Weesbeek, Zuurbeek, Molenbeek en haar zijbeken naar de Dijle. De biologisch meest waardevolle gebieden zijn de valleien en depressies. Vooral de Weesbeekvallei en de Molenbeekvallei worden door de biologische waarderingskaart als zeer waardevol getypeerd.

De Brabantse leemstreek wordt gekenmerkt door golvende landschappen met talrijke diepe valleien die plateaus doorsnijden. De leemplateaus worden begrensd door steile hellingen. Het golvend landschap van het Brabants leemplateau is zeer open en heeft een typisch agrarisch karakter. De valleilandschappen hebben een meer gesloten karakter. De holle wegen en grote boscomplexen op de steile hellingen en de hoogste toppen van de plateaus vormen samen met de valleien de biologisch meest waardevolle gebieden. De hoogste toppen (+/- 100 m) binnen de gemeente situeren

zich in het uiterste zuiden, ten oosten en ten westen van de oude kern van het gehucht Vrebos. De hellingen van het Brabants plateau, ten zuiden van de kernen Meerbeek en Everberg, zijn landschappelijk zeer waardevol. De doorsnijding door de autosnelweg is, voornamelijk ten westen van de kern Everberg, verantwoordelijk voor de aantasting van de landschappelijke kwaliteit.

Belangrijke habitats en landschapstructuren

Het Silsombos in het noorden van de gemeente herbergt afwisselend natte bossen, ruigten, akkers, moerassige graslanden, weiden en eikenbossen. Het merendeel van de bossen in het Silsombos zijn goed ontwikkelde valleibossen waarvan sommigen in het verleden als hakhout werden beheerd. Ze hebben meestal een mooi ontwikkelde voorjaarsflora. In de zone met de natste bodems langs de Weesbeek, komt een ander bostype voor. Het is een overgangstype tussen ruigt-elzenbos en elzenbroekbos. De boomlaag bevat vooral Wilg en Zwarte els. De hooilanden in dit gebied zijn het neusje van de zalm. De vegetatie wordt er gedomineerd door Moeraszegge en een aantal typische soorten van dotterbloemhooilanden (Bosbies, Echte koekoeksbloem, Moerasrolklaver) of soorten van moerasspirearuitges. Plaatselijk komen zones voor waar Paddenrus en Reuzenpaardenstaart onder hoge bedekking voorkomen. Deze soorten wijzen op de aanwezigheid van kalkrijke kwel. Verder worden nog relictten van blauwgraslanden teruggevonden.

In het noordoosten van de gemeente liggen de uitlopers van het Kareelbos onder de vorm van eiken-haagbeukenbossen.

Het Hogenbos bevindt zich ten zuiden van de E40, vlakbij het Vrebos. Het Hogenbos, met de historische 'satellieten' Grubbe, Rosbergbos, Kinderenbos en Duivenbos zijn door beuk gedomineerde bossen. De bosvegetaties betreffen er zuur beukenbos op de zones waar de bodem beïnvloed is door de Diestiaanlagen in de ondergrond en rijkere beukenbossen met voorjaarsflora daarbuiten. Bijzonder is dat de beukenbossen een overgang hebben naar zowel het Atlantische als het Subatlantische eiken-haagbeukenbos.

Het Grevenbos bevat als enige bos in de gemeente overgangsvegetaties van eiken-berkenbos naar zure beukenbossen.

Het domein van de Prins de Mérode te Everberg is belangrijk vanwege zijn oppervlakte en vanwege het voorkomen van grote, zeer goed ontwikkelde eiken-haagbeukenbossen en alluviale essen-olmenbossen met overgangen tussen deze types.

De Grubbe bevindt zich ten zuiden van Everberg. Het gebied wordt doorkruist met enkele holle wegen, vergezeld van hun specifieke vegetatietypen. Zo bevinden zich langs de steilranden bijzondere graslandvegetaties.

De Rotte Gat is een groot broekbos, gelegen op minder dan 1 km ten noorden van het centrum van de gemeente. Er ligt een trilveen met Grote boterbloem en Holpijp. Graslanden in de kwelzone zijn met een gepast beheer soortenrijk met o.m. Dotterbloem, Slanke sleutelbloem, Knolsteenbreek en Herfstijlloos.

Andere waardevolle stukjes in de gemeente zijn vb. de kapvlakten nabij de Wijnegemhofstraat. In deze zone groeien soorten zoals Padderus, Gele zegge, Bleke zegge die erop wijzen dat het gebied potenties biedt voor de ontwikkeling van kalkminnende natte schraallanden. In de greppels komen occasioneel kranswierbegroeiingen voor. Aan het Eikenhof bevindt zich één van de best ontwikkelde droge schraalgraslanden van de omgeving met o.m. Borstelgras, Tandjesgras, Tormentil, Blauwe knoop en Gewone vleugeltjesbloem.